

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Harkányi, Czövek és Deme Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Harkányi Ágnes ügyvéd) által képviselt Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata (1195 Budapest, Városház tér 18-20.) felperesnek a Dr. Szűcs Imre Zoltán ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. május 4. napján kelt 17.P.23.135/2009/41. számú ítéletével szemben az alperes által 41. és 42. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes marasztalásának összegét 2.448.000 (azaz kettőmillió-négyszáznegyvennyolcezer) Ft-ra és kamataira, az elsőfokú részperköltség összegét 150.000 (azaz százötvenezer) Ft + áfa ügyvédi díj és 78.000 (azaz hetvennyolcezer) Ft további költségre szállítja le.

A felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 432.000 (azaz négyszázharminckettő- ezer) Ft illetékből 120.000 (azaz százhúszezer) Ft illetéket az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, az ezt meghaladó illetéket az állam viseli.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen az alperesnek 15 nap alatt fellebbezési eljárási részköltség fejében 80.000 (azaz nyolcvanezer) Ft + áfa ügyvédi munkadíjat, valamint 120.000 (azaz százhúszezer) Ft egyéb költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

2006. április 21-én a felperes vállalkozási szerződést kötött a perben korábban II.r. alperesként perben állt Kft-vel a felperes tulajdonában álló Budapest, XIX. kerület Hamvas u. 4., 6., és 8. szám alatti ingatlanokon lévő épületek bontására és a bontási törmelék elszállítására. A korábbi II.r. alperes, mint megrendelő az alperessel vállalkozási szerződést kötött a bontási és a síttszállítási munkák végzésére 2006. július 8-ai határidővel 6 millió Ft + áfa vállalkozói díj ellenében.

Az alperes a munkát elvégezte, a felperes a kikötött vállalkozói díjat a vele jogviszonyban álló vállalkozónak kifizette, aki azonban nem teljes mértékben egyenlítette ki az alperes által kiállított számlákban foglalt vállalkozói díjat. Az alperes és megrendelője az általuk kötött szerződésben (6.2. pont) rögzítették, hogy amennyiben a megrendelő az alperes által kiállított számlákat a fizetési határidőig nem egyenlíti ki, az alperes jogosult a lebontásra került és elszállított bontási anyagot a megrendelő költségére visszaszállítani az eredeti származási helyére. Az e munkavégzésről szóló számlában foglalt összeget a megrendelő 10 napon belül köteles kiegyenlíteni.

Miután a megrendelő csupán a vállalkozói díj egy részét fizette ki az alperesnek, így 2006. őszén az alperes folyamatosan építési törmeléket szállított az ingatlanokra. Az alperes ügyvezetőjével szemben e tevékenység miatt környezetvédelmi szabálysértési bírságot szabtak ki. A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság birtokvédelmi perben kötelezte az alperest, hogy a Hamvas u. 4., 6., 8. szám alatti ingatlanokat az odahordott építési törmeléktől ürítse ki, állítsa helyre ezen ingatlanok törmeléktől mentes állapotát 15 napon belül. A Fővárosi Bíróság a 43.Pf.633.569/2009/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes 2008. október 28-án vállalkozási szerződést kötött perben nem álló Kft-vel az építési törmeléknek a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanról történő elszállítására. A felperes a sitt elszállításáért és az ingatlan kerítésének, kapujának a kijavításáért 7.200.000 Ft-ot fizetett a vállalkozónak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.200.000 Ft-ot, 157.478 Ft szakértői díjat, valamint 300.000 Ft + áfa ügyvédi munkadíjat, továbbá az államnak külön felhívásra 432.000 Ft illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy a felperes nem tudott élni a Ptk. 99. § szerinti rendelkezési jogával amiatt, hogy az alperes az építési törmeléket és egyéb sítet visszaszállította a területre. E magatartás tilos önhatalom, amiért az alperes Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelőssége fennáll. Az elsőfokú bíróság kifejtette továbbá, hogy az alperes magatartása felróhatóságának vizsgálata nem volt szükséges, mivel nem volt annak jelentősége, hogy a tilos önhatalmat gyakorló fél jó- vagy rosszhiszemű volt-e. Az, hogy a fővállalkozó és az alvállalkozó megállapodtak abban, hogy a fővállalkozó szerződésszegése esetén az alvállalkozó az építési törmeléket az ingatlanokra visszaszállíthatja, csak a két szerződő fél viszonyára vonatkozott, az a felperest semmilyen formában nem érintette.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a perben lefolytatott bizonyítás eredményeképp nem volt megállapítható, hogy az alperes konkrétan milyen mennyiségű építési törmeléket szállított el, illetőleg szállított vissza a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanra, és arra sem, hogy a perben nem álló Kft. milyen mennyiségű sítet szállított el. Csupán arra volt adat a szabálysértési eljárásban kihallgatott és az alperes érdekkörében nyilatkozó tanúk vallomása szerint, hogy legalább 15 db 15 tonnás teherautóval szállítottak sítet. Amennyiben pedig történt is ezenkívül az

alperes állítása szerinti lakossági szemétkerakás a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanra, az csak elenyésző lehetett.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a per kimenetele szempontjából nem releváns tény az, hogy a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanra az alperes által lerakott építési törmelék hová lett elszállítva, így a mérlegjegyek és egyéb dokumentumok beszerzését az elsőfokú bíróság nem tartotta szükségesnek, s az erre vonatkozó alperes által előterjesztett bizonyítási indítványnak nem adott helyt.

Az elsőfokú bíróság a perben kirendelt fuvarozási szakterületen jártas szakértő véleményét aggálytalanként fogadta el, aki a 7.200.000 Ft-os vállalkozói díjat reálisnak értékelte. A felperesnek kétszer kellett kifizetnie a szitthordás költségét, így az alperes jogellenes magatartása és a felperest ért kár között okozati összefüggés áll fenn, így a bíróság kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdésére, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendeletről, valamint az 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés d) pontjára és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére utalással határozott.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Az alperes hangsúlyozta, hogy kártérítési perben a károkozó a felróhatóság alól kimentheti magát, tehát bizonyíthatja azt, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. E körben nincs jelentősége annak, hogy a birtokperben vizsgálni kell-e az önhatalmat gyakorló fél jó- vagy rosszhiszeműségét. A kimentés körében nincs annak jelentősége, hogy a felperest érintette-e valamilyen mértékben az alperes és a megrendelője által kötött szerződés, hanem azt kell vizsgálni, hogy az adott helyzetet illetően az alperes előadása és a bizonyítás alkalmas-e a kártérítési felelősség alól való kimentésre. Ennek vizsgálata teljes mértékben elmaradt.

Az alperes hangsúlyozta, hogy a releváns tényállás szerint az alperes és a jelenleg felszámolás alatt álló gazdasági társaság vállalkozási szerződést kötött, amelyet az alperes, mint vállalkozó teljesített, a megrendelő nem teljesített. Erre az esetre állapodtak meg a felek abban, hogy az alperes a megrendelő költségére jogosult visszaszállítani a szittet oda, ahonnan korábban ingyenesen elvitte. Az alperesnek nem volt tudomása arról, hogy a perrel érintett terület a felperes tulajdonában van. Miután az alperes úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, így mentesül a kártérítési felelősség alól.

Az alperes hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság előbb kötelezte a felperest arra, hogy csatolja a menetleveleket, mérlegjegyeket, a két gyáli bánya befogadó nyilatkozatát, a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanon található szitt újbóli elszállításával kapcsolatban kiírt tender iratanyagát, és jelentse be, hogy ki volt a vállalkozó alvállalkozója. A felperes e felhívásnak nem tett eleget. A felperes nem közölte, s nem bizonyította, hogy mennyi volt a visszahordott szitt mennyisége, illetve a Hamvas u. 4. szám alól ismételtelen milyen mennyiségű szittet szállítottak el. E

vonatkozásban előadta a perben, hogy a szakértői vélemény nem pótolhatja a felperes tényállítását. A felperes nem bizonyította sem az elszállított sít mennyiségét, sem a sítaszállítás reális költségét, sem az 1 m³-re vetített összegét. A perbeli adatokból nem lehet megállapítani, hogy a 7.200.000 Ft-ból mennyi volt a szabályosan lerakón elhelyezett törmelék elhelyezésének a díja. Nem közömbös az sem, hogy a vállalkozó milyen haszonkulccsal dolgozott, illetve mennyit fizetett a törmelék lerakásáért.

Az alperes hangsúlyozta azt is, hogy a szakértői vélemény aggályos, ellentmondásos, megállapításai önkényesek, a szakvélemény nem dokumentált, következtetéseire konstruálhatatlanok, feltételezéseken alapulnak, alkalmatlan arra, hogy részben is pótolja a felperes által nem állított tényeket, továbbá, hogy a bíróság arra akár részben is ítéletet alapítson.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos az alábbiak szerint:

A birtokháborítással okozott kár is, mint szerződésen kívül okozott kár a Ptk. 339. §-án alapszik. Az alperes azzal, hogy az alperes a fővállalkozóval kötött megállapodásra hivatkozással sítet hordott vissza a megtisztított ingatlanra, birtokháborítást követett el, egyúttal kárt is okozott a felperesnek (Ptk. 98. §, 99. §, 191. § és 339. §).

Az alperes jogellenes birtokháborító magatartását jogerős ítélet állapította meg. A felperes a sítet harmadik személlyel elszállíttatta, annak díját kifizette, így a felperesnél bekövetkezett kár bizonyított, és az alperes jogellenes magatartása, valamint a bekövetkezett kár között okozati összefüggés van. A kártérítési felelősség felperes által bizonyítandó feltételei tehát együttesen fennállnak, ez a fellebbezésből is kitűnően nem vitás a felek között.

Az alperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy új járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, tehát állította, hogy a felróhatóság alól kimentette magát. Az alperes magatartása környezetvédelmi szabálysértést is megvalósított. Szerződésben nem lehet olyan kikötést alkalmazni, ami szabálysértésnek, kötelező jogi norma megszegésének minősül, tehát ilyen magatartás tilos a szerződő fél beleegyezése, hozzájárulása esetén is. Így nincs jelentősége annak, hogy az alperes nem tudta, hogy az ingatlan tulajdonosa nem a megrendelő, hanem a felperes. Az alperes tehát nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Ugyanakkor arra helyesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a sít ismételt elszállításáért általa kifizetett 7.200.000 Ft szükséges és reális mértékű költség volt. Az elsőfokú eljárásban nem álltak rendelkezésre egzakt adatok arra vonatkozóan, hogy az alperes milyen mennyiségű sítet hordott a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanra, illetve mi volt a

harmadik személy vállalkozó által elszállított sitt mennyisége. A sittszállítással kapcsolatos dokumentációkból nyilvánvalóan pontosabb adatok lettek volna megállapíthatók, azonban ezeket a felperes bírói felhívás ellenére sem csatolta be a perben. Nincs bizonyítva az sem, hogy a harmadik személy vállalkozó hová, milyen lerakóra szállította el a sittet a Hamvas u. 4. szám alatti ingatlanról.

A szabálysértési eljárásban kihallgatott tanúk vallomásából sem lehet aggálytalan következtetést vonni az alperes által a helyszínre szállított sitt mennyiségére (1/F/15. alatti irat). Az iratok közé 10/F/27. szám alatt csatolt 2007. január 16-án a felperes megbízottai által felvett jegyzőkönyv szerint 500 m³ sitt volt található az ingatlanon. Az ingatlan-értékbecslő véleményéből aggálytalanul kitűnik, hogy a szakértő az ingatlan kerítésén kívülről szemrevételezéssel állapította meg, hogy az ingatlanon 1400 m³ körüli sittmennyiség található. A perben kirendelt igazságügyi szakértő pedig az ingatlan-értékbecslő véleményében foglalt sittmennyiségre támaszkodva véleményezte reális összegűnek a sittet elszállító Kft. számlájában foglalt költséget. Ugyanakkor a sittszállítást végző Kft. ügyvezetőjének tanúvallomása szerint lézeres műszerrel való mérés alapján 2500 m³ sittet szállítottak el. Miután a számlát e Kft. nyújtotta be, s ez alapján történt részére a vállalkozói díj kifizetése, a tanú nyilvánvalóan érdekelt volt abban, hogy milyen tartalmú tanúvallomást tesz.

E bizonyítékok egybevetésével tehát a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által felvett 10/F/27. számú jegyzőkönyvben foglalt 500 m³ sitt újbóli elszállítása fogadható el, ennél több sitt elszállítását a felperes kétséget kizáró módon nem bizonyította.

A másodfokú bíróság azzal egyetért az elsőfokú bírósággal, hogy a lakosság által lerakott szemét elenyésző mértékű lehetett. Emellett pedig figyelembe kell venni azt is, hogy az alperes ingatlanra történő sittszállítása, valamint a kerítés és a kapu megrongálása tette lehetővé azt, hogy a területen a lakosság is szemetet helyezzen el, az alperes magatartása e tevékenységre ösztönzően hatott, tehát az alperes felróható magatartásának következménye az ezzel a felperesnek okozott kár is.

A másodfokú bíróság a perben kirendelt szakértő által meghatározott 1 m³-re vetített költséget 4.000 Ft-ban állapította meg, az 500 m³ sittszállítás költsége tehát nettó 2 millió Ft, 20 %-os mértékű áfával együtt ez az összeg 2.400.000 Ft. A 14/F/31. alatt csatolt irat szerint a kerítés és kapu javítási költsége nettó 40.000 Ft, 20 % áfával együtt bruttó 48.000 Ft, így tehát a felperest az alperes jogellenes magatartásával oksági kapcsolatban álló kárának az összege 2.448.000 Ft.

A másodfokú bíróság mindezek alapján a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a marasztalás összegét 2.448.000 Ft-ra leszállította.

A másodfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, tehát a pernyertesség-pervesztesség arányában osztotta meg a felek

által előlegezett költségeket. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj körében figyelemmel volt a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésére, továbbá a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére, és 14. §-ára is.

Budapest, 2011. december 14.

Dr. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pestovics Ilona s.k.
előadó bíró

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő